

USNESENÍ

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Milana Taubera, soudce Vadima Hlavatého a soudkyně Pavly Klusáčkové ve věci

žalobce: **Ředitelství silnic a dálnic s. p.**, IČO 65993390
se sídlem Čerčanská 2023/12, Praha 4
zastoupen advokátem JUDr. Martinem Janouškem
se sídlem Na Pankráci 1683/127, Praha 4

proti

žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**
se sídlem Vršovická 1442/65, Praha 10

o žalobě proti rozhodnutí ministra životního prostředí ze dne 10. 12. 2025, č. j. MZP/2025/290/763,

takto:

- I. Žaloba se odmítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení úkonu ministra životního prostředí označeného jako rozhodnutí ze dne 10. 12. 2025, č. j. MZP/2025/290/763, jímž bylo dle § 149 odst. 8 správního řádu zrušeno souhlasné závazné stanovisko žalovaného (stanovisko EIA) ze dne 4. 8. 2021, č. j. MZP/2021/710/2922, k záměru „*Silnice I/35 Turnov – Úlibice*“.
2. Soud se předtím, než se zabýval žalobou samotnou, musel vypořádat s otázkou, zda je žaloba přípustná.
3. Podle § 46 odst. 1 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), *nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže návrh je podle zákona nepřipustný.*
4. Podle § 65 odst. 1 s. ř. s., *kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění,*

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.

ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, (dále jen „rozhodnutí“), může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak. Za rozhodnutí se považuje také závazné stanovisko, které brání vydání povolení či souhlasu.

5. Podle § 70 písm. a) s. ř. s. ze soudního přezkoumání jsou vyloučeny úkony správního orgánu, které nejsou rozhodnutími.
6. Podle § 149 odst. 8 správního řádu *nezákonné závazné stanovisko lze zrušit nebo změnit v přezkumném řízení, k němuž je příslušný nadřízený správní orgán správního orgánu, který vydal závazné stanovisko. Přezkumné řízení lze zahájit do 1 roku od právní moci rozhodnutí, které bylo závazným stanoviskem podmíněno; závazné stanovisko nelze v přezkumném řízení zrušit nebo změnit po uplynutí 15 měsíců od právní moci rozhodnutí, které bylo závazným stanoviskem podmíněno. Jestliže správní orgán při své úřední činnosti zjistí, že jiný správní orgán učinil nezákonné závazné stanovisko, dá podnět správnímu orgánu příslušnému k přezkumnému řízení a vyčká jeho rozhodnutí.*
7. Žalobce měl za to, že je jeho žaloba přípustná. Uvedl, že napadený úkon – zrušení závazného stanoviska – je svou povahou rovněž závazným stanoviskem, k čemuž odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 9. 2015, č. j. 10 As 97/2014-127. S účinností od 1. 1. 2026 byla do § 65 odst. 1 s. ř. s. doplněna věta druhá, dle níž se za rozhodnutí považuje také závazné stanovisko bránící vydání povolení či souhlasu. Tím byl dle žalobce překonán závěr rozsudku sp. zn. 10 As 97/2014, že je úkon spočívající ve zrušení závazného stanoviska vyloučen ze samostatného soudního přezkumu.
8. Žalobce akcentoval, že do doby zajištění platného stanoviska EIA nelze v navazujícím řízení v prvním stupni vydat povolení či souhlas navazující na posouzení vlivů dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů. To platí tím spíše, pokud bylo dříve vydané stanovisko EIA zrušeno a nebylo nahrazeno jiným platným stanoviskem EIA. Napadený úkon proto brání vydání povolení či souhlasu v navazujících řízeních a lze proti němu brojit žalobou proti správnímu rozhodnutí dle § 65 odst. 1 s. ř. s. Žalobce dodal, že napadený úkon má také dopad na projektovou dokumentaci a její zpracování vycházející ze stanoviska EIA.
9. Soud se s názorem žalobce neztotožňuje a považuje žalobu za nepřípustnou. Soud nepochybně, že je napadený úkon závazným stanoviskem. Závěry žalobcem odkazovaného rozsudku sp. zn. 10 As 97/2014 byly následně potvrzeny rozsudkem rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2020, č. j. 2 As 8/2018-76, Sb. NSS 4139/2021, jenž zopakoval, že úkon, jímž nadřízený orgán v přezkumném řízení dle § 149 odst. 8 správního řádu zrušil závazné stanovisko dotčeného orgánu, je závazným stanoviskem, pročez není rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s. a je vyloučen ze soudního přezkumu dle § 70 písm. a) s. ř. s.
10. Soud však nesouhlasí s tím, že je napadený úkon závazným stanoviskem ve smyslu § 65 odst. 1 věta druhá s. ř. s., tedy závazným stanoviskem, které brání vydání povolení či souhlasu. Dle soudu je toto ustanovení nutno vykládat tak, že se vztahuje na nesouhlasná závazná stanoviska, která brání kladnému rozhodnutí ve věci samé. K tomu viz § 149 odst. 6 správního řádu, dle něž *jestliže bylo v průběhu řízení o žádosti vydáno závazné stanovisko, které znemožňuje žádosti vyhovět, neprovádí správní orgán další dokazování a žádost zamítne.* Legislatřer dal novelou s. ř. s. najevo, že dosavadní způsob ochrany práv dotčených osob spočívající v tom, že v případě vydání nesouhlasného závazného stanoviska musí daná osoba

vyčkat na záporné rozhodnutí ve věci samé, při jehož soudním přezkumu bude přezkoumáno i nesouhlasné závazné stanovisko, je neefektivní.

11. V nyní projednávané věci však napadený úkon nastolil stav, kdy neexistuje žádné stanovisko EIA. Soud se nedomnívá, že bylo úmyslem zákonodárce řešit novelizací s. ř. s. situaci, kdy neexistuje žádné závazné stanovisko. Napadený úkon je sice svou povahou závazným stanoviskem, leč nikoli věcným, finálním – nevyplývá z něj ani souhlas, ani nesouhlas. Lze říci, že se jedná o „procesní“ závazné stanovisko, v jehož důsledku (zatím) neexistuje „věcné“ závazné stanovisko.
12. Napadený úkon tak nebrání vydání povolení či souhlasu v tom smyslu, že příslušný správní orgán nemůže vydat pro žalobce kladné rozhodnutí ve věci samé, tj. povolení či souhlas. Brání jen tomu, aby bylo v navazujícím řízení procesně postupováno. Příslušný správní orgán tedy nemůže vydat žádné, kladné či záporné, rozhodnutí ve věci samé. Soud zdůrazňuje, že tento stav je pouze dočasný. Nelze přitom vyloučit, že žalobce znovu získá souhlasné stanovisko EIA. Teprve poté, co by bylo žalovaným vydáno nesouhlasné stanovisko EIA, by proti němu byl žalobce oprávněn podat žalobu dle § 65 odst. 1 s. ř. s.
13. Ačkoli byla novelizací § 65 odst. 1 s. ř. s. překonána dosavadní judikatura stran samostatného soudního přezkumu nesouhlasných závazných stanovisek (v případě souhlasných závazných stanovisek se nic nemění), lze na podporu závěrů soudu poukázat na výše zmíněný rozsudek sp. zn. 2 As 8/2018, jenž v bodě 41 uvádí, že závazné stanovisko, jímž se ruší závazné stanovisko, není posledním slovem ve vztahu k předmětu daného závazného stanoviska. Nejvyšší správní soud dále v bodě 46 citovaného rozsudku podotýká, že *„si je samozřejmě vědom, že zrušení závazného stanoviska před vydáním konečného rozhodnutí představuje procesní komplikaci, která může mít v případě řízení o žádosti (zpravidla o povolení nějaké činnosti) negativní časové, případně i ekonomické důsledky pro dotčené osoby, zejména žadatele. Tyto důsledky se však zásadně neliší od jiných procesních úkonů správních orgánů v průběhu správního řízení, jako jsou například výzvy žadateli k předložení či doplnění podkladů pro rozhodnutí, opatřování (dodatečných) podkladů samotným správním orgánem, přerušení řízení nebo (a zejména) zrušení prvostupňového rozhodnutí odvolacím správním orgánem.“*.
14. Soudní ochrana je dle bodu 46 citovaného rozsudku zajištěna i pro případ, že *„nebude-li nové závazné stanovisko vydáno a řízení, v němž má být vydáno rozhodnutí tímto stanoviskem podmíněné, bude z tohoto důvodu zastaveno. Proti rozhodnutí o zastavení řízení totiž lze podat žalobu podle § 65 s. ř. s.“*. Dle bodu 48 citovaného rozsudku se lze bránit také proti nezákonnému zásahu spočívajícímu v nevydání (nového) závazného stanoviska dotčeným orgánem.
15. Lze tak shrnout, že soudní ochrana žalobce je zajištěna pro všechny myslitelné situace, tedy jak pro vydání nesouhlasného stanoviska EIA (§ 65 odst. 1 věta druhá s. ř. s.), tak pro jeho nevydání, kdy lze brojít buď proti zastavení správního řízení, nebo přímo proti nečinnosti dotčeného orgánu.
16. Soud dodává, že přípustnost žaloby nemůže založit ani okolnost, že má napadený úkon vliv na zpracování podkladů pro navazující řízení. Během stavebního řízení běžně dochází k úpravám podkladů. Kupříkladu stavebník získá souhlasné závazné stanovisko dotčeného orgánu, které však stanoví podmínky pro stavbu, což může vést k nutnosti změny projektové dokumentace. Popřípadě je v rámci odvolacího řízení souhlasné závazné stanovisko přezkoumáno nadřízeným dotčeným orgánem, který ponechá souhlas, leč

pozmění závazné stanovisko přidáním či změnou podmínek, což opět může vést k nutnosti změny projektové dokumentace. Jinými slovy změny projektové dokumentace nemusí být vyvolány pouze zrušením závazného stanoviska, ale i jinými okolnostmi.

17. S ohledem na výše uvedené tak soudu nezbylo než žalobu odmítnout dle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. z důvodu kompetenční výluky zakotvené v § 70 písm. a) s. ř. s., dle něhož jsou ze soudního přezkoumání vyloučeny úkony správního orgánu, které nejsou rozhodnutími. Soudní ochrana ve smyslu § 65 odst. 1 věta druhá s. ř. s. může být žalobci poskytnuta až tehdy, bude-li žalovaným vydáno nesouhlasné závazné stanovisko EIA.
18. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn § 60 odst. 3 s. ř. s., podle kterého žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 12. března 2026

Milan Tauber v.r.
předseda senátu